Diffoddwch eich tapiau ar
22 Hydref rhwng
5pm a 10pm
ac ymunwch â ni i wella
gwybodaeth pobl am ddŵr

Kwiz Noson Ddŵr

Cwestiwn 1: Ffynhonnell ddŵr

C: Pa ganran o ddŵr yng Nghymru sy'n dod o ddŵr wyneb, cronfeydd dŵr, llynnoedd ac afonydd?

A) 25%
B) 95% *(Cywir)*
C) 80%
D) 55%

Nodyn yr Hwylusydd: Mae bod yn effeithlon o ran dŵr yn helpu i amddiffyn ein hamgylchedd gan ei fod yn gadael mwy i fywyd gwyllt ac yn arbed y pwmpio, trin, defnyddio a gwaredu sy'n defnyddio ynni gan achosi Allyriadau Carbon.

Cwestiwn 2: Defnydd Dŵr Cyfartalog yng Nghartrefi Cymru Bob Dydd

C: Ar gyfartaledd, sawl litr o ddŵr y mae un person yng Nghymru yn eu defnyddio yn ei gartref bob dydd?

A) 150 litres *(Cywir)*
B) 40 litr
C) 80 litr
D) 250 litr

Nodyn yr Hwylusydd: Nodyn i'r hwylusydd: Mae'r person cyffredin yn ardal ddal Dŵr Cymru yn defnyddio 152 litr y pen y dydd, ac yn ardal Hafren Dyfrdwy, 138 litr y pen y dydd. Mae'r ddau gwmni wedi ymrwymo i leihau'r ffigur hwn i 110 litr y pen y dydd erbyn 2050, yn unol â'u Cynlluniau Rheoli Adnoddau Dŵr (WRMP). Mae arolygon yn dangos bod y rhan fwyaf o bobl ym Mhrydain yn credu eu bod yn defnyddio llai na 50 litr y dydd. Mae cau'r bwlch hwn rhwng canfyddiad a realiti yn brif ffocws i Noson Dŵr!

Cwestiwn 3: Ôl Troed Dŵr Rhithiol

C: Sawl litr o ddŵr sydd eu hangen i gynhyrchu un cwpan o goffi (gan gynnwys tyfu'r ffa)?

A) 20 litr
B) 300 litr
C) 50 litr
D) 140 litr *(Cywir)*

Nodyn yr Hwylusydd: Nodyn i'r hwylusydd: Pwyswch ar y ffaith bod y rhan fwyaf o'n hôl troed dŵr yn "ddŵr rhithwir" – dŵr sydd wedi'i ymgorffori yn y broses o gynhyrchu bwyd, papur a dillad. Mae lleihau gwastraff bwyd yn y gweithle yn arbed dŵr yn uniongyrchol!

Cwestiwn 4: Gollyngiadau yn y Tŷ ac yn y Gwaith

C: Hyd at sawl litr o ddŵr y dydd y gall un tanc toiled sy'n gollwng yn dawel eu gwastraffu?

A) 10 litre
B) 400 litres *(Cywir)*
C) 50 litr
D) 200 litr

Nodyn yr Hwylusydd: Gall gollyngiad tawel mewn toiled wastraffu dros 140,000 litr y flwyddyn. Nodwch pa mor hawdd yw gwirio toiledau gan ddefnyddio prawf lliw bwyd (rhowch ddiferyn o liw bwyd yn y tanc; os yw'r lliw yn ymddangos yn y bowlen heb i chi fflysio, mae gollyngiad).

Cwestiwn 5: Y Cysylltiad Dŵr-Ynni

C: Ar gyfartaledd, pa ganran o filiau ynni cartrefi sy'n mynd tuag at gynhesu dŵr?

A) 5%
B) 15–25% *(Cywir)*
C) 35–45%
D) 60%

Nodyn yr Hwylusydd: Pwyswch ar y cysylltiad rhwng dŵr ac ynni. Mae defnyddio llai o ddŵr poeth yng ngheginau swyddfeydd ac yn y cartref yn lleihau biliau ynni yn uniongyrchol.

Cwestiwn 6: Uwchraddio Syml yn y Gweithle

C: Drwy osod awyryddion tap hynod effeithiol ar sinciau, gellir lleihau llif y tap hyd at ba ganran heb effeithio ar y pwysedd canfyddedig?

A) 50% *(Cywir)*
B) 10%
C) 75%
D) 25%

Nodyn yr Hwylusydd: *Mae awyryddion yn fewnosodiadau rhad sy'n cymysgu aer i mewn i'r llif dŵr. Maent yn un o'r gwelliannau y gellir eu gosod mewn adeiladau masnachol a chartrefi sy'n talu amdanynt eu hunain gyflymaf.*

Cwestiwn 7: Deall Noson Ddŵr

C: Beth yw'r brif her yn ystod y Noson Ddŵr rhwng 5:00 PM a 10:00 PM?

A) Diffodd prif falf cyflenwad dŵr i'r adeilad
B) Osgoi yfed dŵr yn gyfan gwbl am 5 awr
C) Defnyddio'r gawod am 1 funud yn unig
D) Diffodd bob tap a phob offeryn sy'n defnyddio dŵr sy'n ddiangen *(Cywir)*

Nodyn yr Hwylusydd: *Sicrhewch y staff bod modd cael dŵr yfed a chyfleusterau glanweithdra hanfodol bob amser. Y prif nod yw codi ymwybyddiaeth o brinder dŵr a'ch annog i ddychmygu sut olwg fyddai ar fywyd pe na bai dŵr ar gael yn rhwydd i chi.*

Cwestiwn 8: Dŵr Rhithiol a Ffasiwn

C: Sawl litr o ddŵr sydd eu hangen i gynhyrchu un pâr o jîns denim?

A) 7,500 litr *(Cywir)*
B) 500 litr
C) 2,000 litr
D) 20,000 litr

Nodyn yr Hwylusydd: *Yn ôl Rhaglen Amgylchedd y Cenhedloedd Unedig, mae cynhyrchu un pâr o jîns yn gofyn am tua 7,500 litr o ddŵr—o dyfu cotwm crai i liwio a phrosesu tecstilau. Mae hyn yn amlygu sut mae prynu a dewisiadau ffasiwn cynaliadwy yn arbed dŵr.*

Cwestiwn 9: Effeithlonrwydd Offer

C: Mae peiriannau golchi llestri modern sydd wedi'u hardystio'n ecogyfeillgar yn defnyddio hyd at faint yn llai o ddŵr o'i gymharu â golchi'r un llestri â llaw o dan dap sy'n rhedeg?

A) 10% yn llai
B) 25% yn llai
C) Hyd at 50% yn llai
D) Hyd at 80% yn llai *(Cywir)*

Nodyn yr Hwylusydd: *Mae defnyddio peiriant golchi llestri sy'n llawn dop yn defnyddio tua 10–12 litr fesul cylch, tra gall golchi'r un llestri â llaw o dan ddŵr sy'n rhedeg wastraffu hyd at 50–60 litr. Atgoffwch y timau i ddefnyddio peiriannau golchi llestri yng ngheginau'r swyddfa dim ond pan fyddant yn llawn!*

Cwestiwn 10: Seilwaith Swyddfa

C: Mewn adeilad swyddfa masnachol safonol, pa ardal sy'n defnyddio'r gyfran uchaf o ddŵr dan do?

A) Cegin fasnachol a mannau ymneilltuo
B) Ystafelloedd Ymolchi (toiledau, troethfeydd, a basnau) *(Cywir)*
C) Tyrau oeri ac unedau Gwresogi, Awyru ac Aerdymheru
D) Glanhau lloriau

Nodyn yr Hwylusydd: *Mae ystafelloedd ymolchi fel arfer yn cyfrif am 50%–60% o'r defnydd dŵr dan do mewn swyddfeydd. Mae uwchraddio i doiledau fflysio deuol, tapiau synhwyrydd clyfar, ac wrinalau di-ddŵr/sy'n lleihau fflysio yn arwain at arbedion enfawr i'r cyfleuster.*